

SZAKMAI BESZÁMOLÓ
A
MÁSIK KULTURÁLIS EGYESÜLET
/MÁSIK PRODUKCIÓ/
2019.
ÉVÉRŐL

Másik Egyesület egy új, fiatal művészekből álló alkotócsoporthoz, melynek célja, hogy a magyar kultúra különböző területein innovatív, kísérletező, korunkra közvetlenül reagáló érvényes alkotásokat hozzon létre. Mindemellett szeretné műsorán tartani azokat a produkciókat, melyeket az alapító alkotók hoztak létre és a közönség a mai napig életben tartja őket, mert hónapról hónapra megtöltik a nézőteret és kíváncsiak - nem csak az előadásokra, hanem az azt követő beszélgetésekre is.

Marie Jones: Kövek (a zsebben)

*Játsszák:
Jászberényi Gábor
Gulyás Hermann Sándor*

Marie Jones darabja két fiatalember útkeresésének és életre szóló barátságának története egy írországi kisvárosban, Kerryben. Egy Hollywoodi forgatócsoport érkezik a városba, hogy kosztümös amerikai filmet forgassanak Írországban.

A statiszták a helyi lakosok közül kerülnek ki, így csöppen a forgatásba Jake, az életválsággal küzdő helyi srác és a messziről érkezett álmodozó, Charlie.

Közös sorsuk, hogy egyikük sem találja a helyét a világban.

Charlie saját forgatókönyvétől várja a megoldást, Jake pedig reményt veszve sodródik jövőkép és valódi perspektíva nélkül.

Miközben zajlik a forgatás, megismerkedünk a városka emblemikus lakóival, híres hollywoodi filmsztárokkal és a filmszakma sokszor kegyetlen, gátlástalan, érzéketlen képviselőivel, akik gondolkodás nélkül lépnek át bárkin, ha saját érdekük úgy kívánja. Így esik meg, hogy a tizenéves kábítószerfüggő Sean-t először kirúgják a forgatásról, majd pedig kidobadják a helyi kocsmából. Ezeknek az eseményeknek hatására öngyilkosságot követ el, kövekkel a zsebében vízbe öli magát.

A forgatás új fordulatot vesz, Jake és Charlie megpróbálja felkutatni Sean öngyilkosságának valódi okát, majd úgy döntenek, hogy megfilmesítik saját történetüket.

Az előadás különlegessége, hogy minden szerepet a két fiatal, Charlie és Jake játszik, olykor másodpercenként bravúrosan váltva ugranak egyik szerepből a másikba, így mesélve el saját történetüket, ahogy ők emlékeznek rá.

A játéktér egy kör alakú porondból és négy bőröndből áll. Ezekből a bőröndökből épül fel minden helyszín a körben ülő nézők fantáziájának segítségével a forgatási helyszíntől az öltözőig, a kocsmától a templomig. A bőröndök önmagukban is hordoznak jelentést, mindenféleképpen cselekvő attribútumot jelölnek, hiszen vagy éppen megérkezik velük valaki, vagy éppen távozik.

A körben ülő nézők szerves részei a játéknak, olykor statisztái a filmnek, olykor törzsvendégei a kocsmának, jelenlétük és közös játékuk meghatározó eleme az előadásnak.

Az identitáskeresés, a jövőkép-nélküliség generációs problematika.

Az a széles spektrumú ingerháló, amelyen ma átszűrődik egy fiatal, rengeteg lehetőség látszatát villantja fel, azonban igazi perspektívát nem kínál. Nem mutat utat, csak trendet, nem segít tájékozódni, csak informál. Előadásunk az absztrakció eszközével dolgozik. Úgy működik, mint az olvasás. A színészek generálnak egy kódolható jelet, megjelenítenek egy-egy figurát, egy-egy helyszínt, amit aztán a néző fantáziája kelt életre, így képzeletének segítségével személyes képet rajzol a történetről, melynek maga is részese.

Előadásunk és egyben a Másik Kulturális Egyesület célkitűzése, hogy a színházzal éppen ismerkedő fiatalok különleges élményben részesüljenek a fővárosban és vidéken egyaránt, egyrészt az előadás témáját tekintve, másrészt pedig az előadás formájából fakadóan sikerüljön lebontani azokat a rossz prekoncepciókat, amiket hordoznak magukban a színházzal kapcsolatban.

Az előadás játékosága lehetővé teszi, hogy a nézők is részesei legyenek a történetnek, ezáltal személyesen legyenek érintve azokban a problémákban, amiket az anyag felvet. A pályaválasztás, az önmagunk keresése, a kötelesség és az önmegvalósítás szembenállása központi témája az előadásnak. Eltökélt szándékunk, hogy ezekről a témákról érdemben, kreatívan, játékosan gondolkodtassunk és párbeszédre ösztönözzünk.

Előadásaink után rendszeresen szervezünk beszélgetéseket, többször felmerül, hogy mi a feladata, a kötelessége és a lehetősége az eljövendő nemzedéknek. Tapasztalataink szerint rengeteget tud segíteni egy éppen kibontakozó fiatalnak, ha jó időben magas színvonalú művészi munkával találkozva kap inspirációt egy színházi előadástól.

Reményeink szerint azok, akik megnézik munkánkat, közelebb kerülnek önmaguk megismeréséhez, ezáltal konkrétabban tudnak kérdezni és konkrétabb válaszokat tudnak majd adni önmaguknak, hiszen ezt a belső munkát mindenkinek saját magának kell elvégeznie.

Tallér Edina: Egy perccel tovább

Nő: Kondákor Zsófi

Férfi: Jászberényi Gábor

Rendező: Gerner Csaba

Az előadás központi témája a családon belüli erőszak és az ebből fakadó traumák elfojtása, majd felszínre hozatala. Ma Magyarországon minden ötödik nőt ér rendszeres, párkapcsolaton belüli bántalmazás, verbális vagy fizikai módon.

Ez azt jelenti, hogy előadásunk nézői között nagy számban található olyan emberek, akik elszenvednek, vagy elszenvedtek hasonló borzalmakat.

A döntésképtelenség és a felelősségvállalás hiánya generációs tünet.

A darabot Tallér Edina a Kalligram kiadónál megjelent A húsevő című saját regényéből írta színpadra.

A színpadi adaptáció egy harminc év körüli gyönyörű nő története, aki képtelen az életében a felelősség teljes döntések meghozatalára, ezért egy álomba menekül, ahol megidézi életének fontos állomásait.

Miközben saját emlékei között kutat, megpróbálja életre hívni társát, aki számára a legmegfelelőbb kalauz ebben az utazásban, a tökéletes férfit. Azonban a tökéletesség korántsem felhőtlen: a férfi személyében megidéződik az apja, a nevelőapja, a nagypapa vagyis minden fontos férfi szereplő az életében. Utazása alatt körvonalazódnak látszik egy szörnyűségekkel teli múlt, amiben a megaláztatás, a családon belüli erőszak, a gyermekkorban elszenvedett traumák felszínre kerülése segít megérteni jelen helyzetét, ezzel közelebb kerülve önmaga megismeréséhez, és problémáinak megoldásához.

Tallér Edina kortárs magyar író szövege kiválóan alkalmasnak bizonyult arra, hogy humort nem nélkülözve, mégis komolyan és érzékenyen reagáljon erre a tünetre.

Bízunk benne, hogy előadásunkkal hozzá tudunk járulni ahhoz, hogy ezek az emberek meg tudják hozni saját felelősségteljes döntésüket, és el tudnak jutni olyan szervezetekhez, akik segítenek feldolgozni traumáikat.

Előadásunk után rendszeresen tartunk beszélgetéseket a szerző jelenlétében, tervünk, hogy az érintettek minél informáltabbak legyenek a témában, azokat pedig, akik szerencsések és nem kerültek ilyen helyzetbe, szeretnénk tovább érzékenyíteni, hogy amennyire csak lehet, aktívan tegyék meg társadalmi felelősségvállalásukat, hogy közelíteni tudjunk egy erőszaktól mentes világ felé.

Az előadást a budapesti RS9 Színházban játsszuk, de jártunk vele Dunaújvárosban, Békéscsabán, Kiskunhalason, Székesfehérváron is.

Az előadás az I. Vallai Péter Kortárs Színházi Fesztiválon elnyerte a fődíjat.

Több szervezettel kapcsolatban állunk, szívesen látnák előadásunkat. Fontosnak tartják ügyünket, hogy a családon belüli erőszak témájára egy színházi előadással reagálunk, ezzel hívva fel a figyelmet a problémákra és közösen gondolkodva a megoldások keresésére. Fontosnak tartjuk, hogy az előadás továbbra is havi rendszerességgel fusson, hogy így még több érintetthez eljutva tudjunk egy égető problémáról közvetlenül kommunikálni.

Tervünk, hogy vidéken is rendszeresen megmutathassuk előadásunkat, szívesen látnak minket több városban, azonban általában ezeknek a befogadóhelyeknek az anyagi lehetőségeik meglehetősen szűkösek, így a vendéggjátékokat nekünk kell finanszíroznunk, amire sajnos egyesületünknek jelenleg még nincs kapacitása, csak pályázati forrásból lenne erre lehetőségünk.

Továbbá fontosnak tartjuk a kortárs magyar, azon belül a kortárs magyar irodalom női képviselőinek népszerűsítését a fővárosban és vidéken egyaránt.

Queneau-Jászberényi: Stílgyak

*Játsszák:
Jászberényi Gábor
Gulyás Hermann Sándor*

Raymond Queneau Stílusgyakorlatok című 1947-ben íródott műve egy pársoros rövid történet 99 féle variációja. A virtuóz írói bravúr 99 különböző stílust kínál fel ennek az egyszerű történetnek az elmesélésére. De vajon, hogyan és miért kerül az ember olyan helyzetbe, hogy egy történetet százféléképpen kelljen elmesélnie?

Queneau művét furcsa mód áthatja a háború utáni feszült időszak légköre. Valahogy a sorok között olvasva érezzük a reménytelenség és egyben az újrakezdés köteletségének fojtogató érzését is.

Alkotócsoporthunk egy érdekes és izgalmas kísérlettel reagál a Queneau-i bravúrra, beilleszti a variációkat egy történetbe, ahol két fiatal embernek egyetlen lehetősége van a túlélésre, ha szórakoztató történetükkel nevetésre bírják a rájuk fegyvert szegező katonákat. Ameddig képesek a szórakoztatásra, addig élnek.

A történet egy elképzelt háború idejében játszódik, de tulajdonképpen játszódhatna bármelyik háborúban. Két fiatal a fronton találkozik egy lövészárkban, ahonnan menekülésre kényszerülnek, egymásra utaltságuk összeláncolja őket, kényszer megismerkedésük pedig elszakíthatatlan barátságot sző közöttük. Menekülésük után egyik abszurd helyzetből a másikba sodródnak, és még fel sem ocsúdtak, de szövetségeseik máris dezertálással vádolják őket. Nincs hova menniük, ezért elhatározzák, hogy hazamennek. Útközben számtalan abszurd, lehetetlen és kényelmetlen helyzetbe kerülnek, ahonnan leleményességük segítségével mindig képesek továbblendülni. Végül fogságba esnek, ahol csak egy lehetőségük van az életre. A történet itt kezdődik, és itt is ér véget.

A pársoros történet a saját megismerkedésük történetének foszlányaiból rakódik össze, és miközben szenvedélyesen küzdenek az életben maradásért, megelevenedik személyes sorsuk és elénk tárul, hogyan kerültek ebbe a szélsőséges, lehetetlen helyzetbe.

Az előadást áthatja az életigenlés és az élni akarás. Szereplőink a halál torkában is képesek reményre találni, kreativitásukat és játékoságukat fegyverként használják túlélésükért.

Nem tudjuk meg, mi lesz szereplőinkkel, nekünk kell arról dönteni. Sorsukat a nézők szövik tovább, vezessen az akármerre is.

Az előadás különleges látványvilágot kínál. A díszlet 15 darab asztalkából áll, amiből bármit lehet építeni, akár egy színpad nagyságú falat akár egy vonatbelsőt akár egy háború frontvonalát is. Ezekre a térbeli elemekre van vetítve fényfestéssel (mapping) az adott helyszínek animált világa, ez segíti a nézőket elmerülni ebben a furcsa, tragikomikus, kitalált népmesében.

Így találkozunk az 1947-es Queneau-i szöveg egy kortárs magyar történetbe ágyazva a XXI. század látványvilágával.

Az előadás több szempontból is tekinthető kuriózumnak. Egyrészt a Queneau-i történetet ilyen formában még nem dolgozták fel sehol, másrészt formája és látványvilága furcsa elegyet alkot a kreatív, játékos jelenetekkel, harmadrészt pedig a humor, a szórakoztatás, az ötletesség a fantázia segítségével gondolkodtat el minket arról, hogy mindig van remény a túlélésre.

A mai felgyorsult és sokszor értékvesztett világunk olykor csak halvány perspektívát ad egy fiatalnak arra, hogy hogyan definiálja reálisan saját magát, hogy ne adja fel az álmait. Előadásunkkal ezt a halvány perspektívát szeretnénk kiélesíteni.

Elképzelt történetünk rávilágít arra, hogy bármikor bárki kerülhet olyan szélsőséges helyzetbe, ahol megbélyegzetté válik, és ahonnan önmaga és lehetőségei pontos ismerete nélkül fennáll a veszélye annak, hogy azonosul a rásütött sztereotípiával.

Célunk, hogy előadásunk reményt kínáljon egy színházi, írói és színészi kuriózummal azoknak, akik nehezen definiálják saját identitásukat, legyen az a kötelesség, a hazaszeretet, az önmegvalósítás, vagy akár a szabályok felülvizsgálata.

Történetünk szélsőséges térben és időben játszódik, egy háborúban. Az itt felépített szabályrendszer értelemszerűen szintén szélsőséges, ebben a szabályrendszerben kell lavírozni szereplőinknek, ráadásul ezek a szabályok folyamatosan változnak.

Ami az egyik pillanatban még érvényes volt, a következőben már nem az. Ezzel a helyzettel nézőink is találkoznak akár a hétköznapijaikban is. Szereplőinknek egyetlen lehetőségük van eligazodni kifordult világukban, az pedig egy belső, morális iránytű segítségével történhet meg, és ez éppen igaz mai világunkra is.

Tallér Edina: A negyvenkettedik széken ülő nő

Játssza: Tarsoly Krisztina

Rendezte: Gerner Csaba

Tallér Edina, A negyvenkettedik széken ülő nő című drámakötetének harmadik drámája, a Másik Kulturális Egyesület és a Békéscsabai Jókai Színház koprodukciójában került színpadra. A monodráma megőrzi Tallér Edina prózai munkáinak nyelvi sokféleségét és öniróniáját, szituációteremtő képességét, de itt még jobban érvényesülnek a beszélt nyelv különféle regiszterei, tempóváltásai és a szereplők bonyolultabb viszonyrendszerei.

Egy huszonéves nőnek a társadalmi elvárások szerint családban kell élnie, tökéletes formában kell lennie, ugyanakkor a munkahelyén is helyt kell állnia. Egyszerre lázad ez ellen, mégis így szeretne élni a negyvenkettedik széken ülő nő, aki mindeközben testképzavarral és étkezési problémákkal küzd.

Az előadás egy „open office” munkahelyen játszódik egy vasárnap délután, ahol a szereplőnk hétközben dolgozik, de hétvégén takarítást vállal ugyanott, mert több pénzre van szüksége, az apja rengetegbe kerül, „nagyon sokat eszik”.

A negyvenkettedik széken ülő nő mai történet. Azokról szól, akiket mindenáron fel akar címkézni a társadalom, s azokról, akik mindenáron meg akarják szerezni ezeket a címkéket. Legyél szép, jó, kedves, okos, erős, vidám, hibátlan, sikeres! Hogyan tud ezeknek az elvárásoknak megfelelni napjainkban egy nagyvárosi huszonéves lány? Milyen energiák, vágyak, érzések, hiedelmek mozgatják, honnan indul és hová jut? És mi, többiek, mit veszünk észre mindebből? A monodráma számtalan kérdést vet fel, felkavaró és provokatív.

Az előadást havi rendszerességgel játsszuk a budapesti RS9 Színházban, illetve a Békéscsabai Jókai Színházban is, a tatabányai MOST Fesztiválon nagy sikerrel szerepelt.

A darab témája szokatlan. A hétköznapokban kevés szó esik a szereplő problémájáról, pedig kutatások szerint az emberek több, mint 30%-a szenved étkezési zavarokban. A társadalom nem tekinti betegségnek, nem vesz tudomást az ezekkel a nehézségekkel küzdő emberekről, kinevetik az „evős” embereket, pedig ez a probléma rengeteg későbbi egészségügyi baj gyökere (cukorbetegség, pszichotikus tünetek, skizofrénia stb.), aminek gyógyítása nehéz és bonyolult folyamat, rengeteg pénzbe kerül a társadalomnak.

A hétköznapokban már csak akkor vesszük észre ezeket a bajokat, amikor már késő, jelentkezik a krónikus soványság vagy kövérség, esetleg a bulimiában szenvedő beteg már nyelni sem tud. Ezek az emberek ott ülnek mellettünk a munkahelyeken, figyelemre, gondoskodásra, szolidaritásra, segítségre van szükségük.

A Másik Produkció elkötelezett abban, hogy ezeket a társadalmi szinten is jelentős problémákat megmutassa, beszéljen róluk színpadi formában is. Reményeink szerint erre a problémára, illetve annak elfogadására és felismerésére is segítséget nyújt az előadás.

Tallér Edina: Csak tenyérnyi vér

Játssza: Gerner Csaba

Rendezte: Viktor Balázs

Az előadás Dosztojevszkij: A szelíd asszony című műve alapján készült.

Dosztojevszkij A szelíd asszony című alkotását munkásságának egyik legkiforrottabb elbeszélésének tartják, a mű témái, szereplői, a jellemrajzok talán itt jelennek meg a legtisztábban.

Tallér Edina színpadi adaptációja rendhagyó módon közelíti meg a kisregény történetét. A szereplő egy purgatórikus térben vezekel, elmeséli a történeteket, folyamatos interakcióban van a nézőkkel. A nézők egyfajta show műsor nézői is egyben. A színész egy személyben jeleníti meg a vezeklő hőst és a műsorvezető figuráját, aki tulajdonképpen önmaga kínban meggyötört lelke. A nézőknek lehetőségük van az előadás folyamán szavazni arról, hogy a történeteket helyesnek vagy helytelennek tartják, a szereplő bűnös vagy ártatlan. Ki a hibás? Valóban bűnt követett el a főszereplő azzal, hogy egy nálánál jóval fiatalabb, mélyszegénységben élő lányt vett feleségül, hogy férfiként a szigorúságot, a szabályokat és az esztelen spórolást helyezte előtérbe, az általa szeretett nővel szemben? Elkövetett-e a nő bűnt azzal, hogy a helyzetéből ezt a menekülési utat választotta, hogy a hosszú hónapokig tartó szótlanságnak asszisztált, hogy hajszál híján fizikálisan is megcsalta a férjét?

Az előadásban a főhős nem csupán elmeséli kettejük történetét, hanem magyarázkodik is. Vádló, vádlott egyaránt ő, hiszen a valóságban senki sem vádolja semmivel, csak saját lelkiismeretével kell megküzdenie. Ez a kettős szerep - vádló-vádlott - jól mutatja a szereplő meghasonulását: képtelen az egységet megtestesíteni, a harmóniát megteremteni, hiányzik belőle az ellentéteket személyesen egybefogó meggyőződés. Kifogásait, ügyetlen magyarázatait sokszor még ő maga is elveti, de sosem álláspontjának igazát vonja kétségbe, így ellentmondásokba keveredik, saját magát is becsapja, hiszen nem tudja vállalni önmagát; ezért válik szánandóvá, s képtelen kilépni a szánalmasságából.

A főszereplő meghasonlását, a belső én meghasonlását az okozza, hogy ő maga — mint Dosztojevszkij hősei általában — képtelen eleget tenni saját belső elvárásainak. Nem az a legfontosabb, mint gyakran gondolja, hogy mások előtt igazolja magát, hanem hogy önmaga előtt álljon tisztán, tehát önmagában ne legyen oka kételkedni, így tudná csak megszüntetni

az önbecsülés, önérzet hiányát, ami számos probléma forrása. Hiszen, ha önbecsülését is elveszíti, hogyan várhatná el másoktól, hogy megbecsüljék, értékeljék, elismerően viszonyuljanak hozzá.

Az előadás a kapcsolati problémákra is keresi a választ, de az erkölcsi döntést a nézőkre bízta. A végső ítélet meghozatala a nézőkön múlik, a többség dönt: ki a bűnös?
Az emberi kapcsolatok olyan rétegei, ellentmondásai bontakoznak ki a történetben, melynek kulcskérdése: Tudunk-e szeretni? Hol a határ szeretet és birtoklási vágy között?

A játék interaktivitása, a kettős szerepjátszás, rendkívül izgalmas színházi előadást eredményez.

Rendhagyó irodalomóraként is ajánlott középiskolásoknak.

AZ ÉV SZÁMOKBAN

5 DARAB

54 ELŐADÁS

2199 NÉZŐ